

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та
менеджменту

Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України

**Problems and Prospects for the Development of
the Financial and Credit System**

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Суми, 5-6 грудня 2022 р.)

Суми
Сумський державний університет
2022

УДК [330.34+330.336](063)
Е45

*Рекомендовано вченою радою
Сумського державного університету
(протокол № 6 від 8 грудня 2022 р.)*

Е45 Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України»/ за заг. ред.: Л. Л. Гриценко, І. В. Тютюнник. Суми : Сумський державний університет, 2022. – 81 с.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України» містять результати наукових досліджень присвячених пошуку системного вирішення мультидисциплінарних проблем в галузі електронного бізнесу і технологічних інновацій, цифрової трансформації освітніх систем, запровадження інноваційних технологій у фінансовому секторі.

Для науковців, науковців, студентів, аспірантів, представників бізнесу та громадських організацій і вищих навчальних закладів та широкого кола читачів.

The materials of the International scientific and practical conference " Problems and Prospects for the Development of the Financial and Credit System" provide the results of scientific research focused on the search for a systematic solution to multidisciplinary problems in the field of electronic business and technological innovations, digital transformation of educational systems, the introduction of innovative technologies in financial sector. .

For scientists, researchers, students, postgraduates, representatives of business and public organizations and higher education institutions and a wide range of readers.

УДК [330.34+330.336](063)

© Колектив авторів, 2022
© Сумський державний університет, 2022

ЗМІСТ

<i>Лариса Гриценко</i> <i>Ірина Кожушко</i>	Особливості розрахунку показників ЕВІТ, ЕВІТДА, ОІВДА для підприємств України в сучасних умовах.....	5
<i>Інна Школьник</i> <i>Вікторія Дзюба</i> <i>Олена Журавка</i> <i>Аліна Темченко</i> <i>Крістіна Попова</i> <i>Лариса Гриценко</i> <i>Наталія Пігуль</i> <i>Тетяна Боряк</i>	Оцінка ефективності фінансів депозитних корпорацій України..... «Гнучке бюджетування» як дієвий механізм планування на виробничих підприємствах ..... Оцінка ефективності фінансів депозитних корпорацій України..... Сучасні методи аналізу фінансового стану суб'єктів господарювання.....	9 13 17 20
<i>Лариса Гриценко</i> <i>Лілія Деркач</i> <i>Олена Журавка</i> <i>Альбіна Білера</i> <i>Людмила Захаркіна</i> <i>Новіков Володимир</i> <i>Nataliia Pihul</i> <i>Yevhenii Pihul</i>	Аналіз стану прибутків та збитків підприємств України..... Пенсійний фонд України як державний позабюджетний цільовий фонд..... Вплив цифровізації економічних процесів на розвиток фондового ринку в Україні..... Economic security of the state: essence and goals.....	23 25 29 32
<i>Лариса Гриценко</i> <i>Вікторія Білошапка</i> <i>Олена Крухмаль,</i> <i>Поліна Коломієць</i> <i>Olena Kasian</i>	Доларизація економіки України: причини і наслідки..... Превентивне управління проблемними кредитами в умовах воєнного стану..... Managing the tourism in Ukraine with Schengen standards.....	34 38 42
<i>Дар'я Свірідова</i> <i>Лариса Гриценко</i> <i>Євгеній Охрімчук</i>	«Зелені фінанси» в контексті забезпечення сталого розвитку..... Сучасні методи управління ризиками технології інтернету речей у бізнес середовищі.....	44 47
<i>Лариса Гриценко</i> <i>Альбіна Білера</i> <i>Тетяна Кубах</i> <i>Євген Руденко</i>	Фінансова безпека підприємств..... Механізм та принципи фінансової безпеки як базові елементи забезпечення фінансово-економічного розвитку держави	49 51
<i>Інна Школьник</i> <i>Уляна Вініченко</i> <i>Olena Kasian</i>	Управління фінансовим левериджем на підприємстві..... Symbolism between tourism and infrastructure.....	55 58

<i>Світлана Похилько</i>	Цифрові бізнес-моделі та способи їх опису за	
<i>Анна Єременко</i>	допомогою канви Остервальда.....	60
<i>Надія Дехтяр</i>	Теоретичні засади управління активами	
<i>Анна Шевченко</i>	підприємства.....	63
<i>Лариса Гриценко</i>	Впровадження системи фінансового контролінгу	
<i>Наталі Махно</i>	зовнішньоекономічної діяльності	
	підприємства.....	66
<i>Тетяна Кубах,</i>	Ліквідність банківської системи.....	73
<i>Альона Єфіменко</i>		
<i>Lilia Klymenko</i>	Green finance in socio-economic development.....	77
<i>Larysa Hrytsenko</i>		
<i>Anastasiia Fedan</i>	Economic essence and role of credit in the	
<i>Larysa Hrytsenko</i>	development of the state.....	79

СУЧАСНІ МЕТОДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Пігуль Наталія Георгіївна,

к.е.н., доцент

Боряк Тетяна Юріївна,

бакалавр,

Сумський державний університет, м. Суми

Важливе завдання, яке постає в процесі реформування вітчизняної економіки, полягає у забезпеченні її сталого розвитку. Стан економіки залежить від багатьох факторів, в тому числі і від фінансового стану суб'єктів господарювання. Отже, з метою підвищення ефективності функціонування суб'єктів господарювання, у нинішніх складних і досить непередбачуваних умовах ринкової економіки, необхідним є проведення детального та повного аналізу їх фінансового стану.

Фінансовий стан відображає ефективність господарської діяльності суб'єкта господарювання, а його оцінка, яка здійснюється за допомогою різних методів фінансового аналізу на основі бухгалтерської (фінансової) звітності підприємства, дає можливість своєчасно розробити необхідні рекомендації, які націлені на покращення фінансового стану суб'єкта господарювання.

Зазвичай отримання цілісної оцінки фінансового стану здійснюється на основі загальноприйнятих підходів узагальнення аналітичних розрахунків під час процесу об'єктивного аналізу.

Метод фінансового аналізу – це система теоретико-методичних принципів, інструментів та способів вивчення фінансового стану суб'єкта господарювання, що мають наукове обґрунтування [1]. За допомогою методів фінансового аналізу відбувається оцінка фінансового стану суб'єктів господарювання, яка, в свою чергу, є основою прийняття фінансовими менеджерами аргументованих фахових рішень щодо подальшого покращення фінансово-господарської діяльності підприємств.

Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання здійснюється через комплекс методів, які можливо розділити на дві групи, а саме: формалізовані та неформалізовані методи фінансової оцінки підприємства, що наведені в таблиці 1.

Формалізовані методи аналізу являють собою характеристику аналітичних показників, які базуються на точних формалізованих залежностях.

Таблиця 1 – Методи фінансового аналізу

Методи аналізу	Підвиди методів
Формалізовані методи фінансового аналізу	Традиційні методи
	Методи детермінованого факторного аналізу
	Методи ймовірнісного факторингового аналізу
Неформалізовані методи фінансового аналізу	Методи експертних оцінок і сценаріїв; теорії катастроф

Неформалізовані методи аналізу це опис аналітичних процедур на основі логічних засад, особливістю яких є власний досвід, знання та інтуїція людини, що аналізує підприємство.

В процесі оцінки фінансового стану суб'єкта господарювання першочерговою необхідністю стає питання щодо окреслення мети та завдань фінансового аналізу. Так, основною метою моніторингу фінансової діяльності підприємства внутрішніми службами є застосування певних заходів для покращення фінансового стану суб'єкта господарювання і, звісно ж, для вибору подальших напрямків розвитку аналізованого підприємства. Також, кожне підприємство намагається уникати проблем банкрутства, отже завданням фінансового аналізу є діагностика можливості банкрутства суб'єкта господарювання. Крім цього, можливе здійснення зовнішньої оцінки фінансового стану суб'єкта господарювання як кредиторами, акціонерами, інвесторами, так і податковими органами. Вона проводиться з метою аналізу платоспроможності, фінансової стійкості та кредитоспроможності суб'єкта господарювання, оскільки дані питання є досить актуальним в сучасних умовах.

Традиційно виокремлюють наступні методи оцінки фінансового стану суб'єкта господарювання: горизонтальний та вертикальний аналіз, аналіз відносних показників, трендовий аналіз, порівняльний та факторний аналіз.

На практиці найчастіше використовують метод фінансових коефіцієнтів. Зазвичай оцінка фінансових показників здійснюється за окремими групами, їх поділяють на показники майнового стану, фінансової стабільності, ліквідності й платоспроможності, ділової активності та прибутковості, а також ринкової активності (для акціонерних товариств). Не існує єдиного підходу щодо аналізу фінансового стану підприємства. Тож, у нормативних документах і у багатьох наукових працях значно відрізняється склад і методика розрахунку коефіцієнтів.

Виокремлюють три основні методи, які найчастіше використовуються у вітчизняній практиці аналізу: інтегральний, коефіцієнтний методи та метод комплексної оцінки.

Інтегральний метод передбачає розрахунок інтегрального показника на базі узагальнюючих показників за рівнем платоспроможності, фінансової

незалежності та якості активів суб'єкта господарювання. Сукупний (інтегральний) показник можна доповнити будь-якою кількістю аналітичних напрямків та коефіцієнтів.

Коефіцієнтний метод базується на розрахунку системи коефіцієнтів, що висвітлюють різні аспекти фінансово-господарської діяльності підприємства і враховують вплив як внутрішнього, так і зовнішнього середовищ на його фінансовий стан. При аналізі фінансових показників їх значення порівнюються з базовими значеннями, а також оцінюється динаміка за звітний період і за попередні періоди. Цей метод розкриває всі сфери діяльності підприємства та враховує фактори внутрішнього та зовнішнього впливу на фінансовий стан підприємства.

Комплексна оцінка фінансового стану підприємства включає визначення фінансово-економічного потенціалу суб'єкта господарювання або дозволяє виявити його місце в економічному середовищі. При визначенні комплексної оцінки слід враховувати найважливіші показники фінансово-господарської діяльності підприємства. Ця процедура повинна містити аналіз господарської діяльності, показники рентабельності, платоспроможності, ефективності використання фінансових і виробничих ресурсів та інші параметри комплексної оцінки фінансового стану підприємства.

З метою проведення більш детального аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання необхідно комбінувати різноманітні методи аналізу, для того щоб отримати більш точну і конкретну інформацію про стан його фінансово-господарської діяльності.

Підсумовуючи, можемо зазначити, що в процесі здійснення фінансового аналізу суб'єкта господарювання можуть застосовуватися різні прийоми й методи оцінки його фінансового стану. Від обраної підприємством стратегії розвитку залежить, які саме прийоми і методи фінансового аналізу доцільно використати для отримання необхідних даних. Варто побудувати послідовний алгоритм здійснення аналізу фінансового стану підприємства базуючись на певних прийомах та методах. В свою чергу це дозволить здійснити об'єктивний аналіз фінансового стану суб'єкта господарювання за різноманітними напрямками його діяльності, а також дасть можливість розробити та впровадити управлінські рішення, які сприятимуть уникненню виявлених проблем фінансової діяльності та позитивно вплинуть на збільшення ринкової вартості суб'єкта господарювання, рівень його конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості.

Список використаних джерел

1. Бойчик, І. М. (2016). Економіка підприємства : підручник. Київ : Кондор. 378 с.